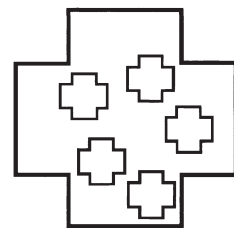

Menighetsblad for Sør-Aurdal

Nr. 2 - Juni 2019 e. Kr. - 75. årgang

Foto: Arne G. Perlstenbakken

Bridge over troubled water (noen tanker etter Salto-avslutninga)

Siste søndag i april var det Salto-avslutning i Søre Storruste. Dessverre var jeg litt sein, og folk hadde trukket ned fra aktivitetsparken ovenfor tunet. Likevel satt de færreste stille. Det var nok å drive med, og jeg prøvde ikke å telle forsamlinga nøyaktig. 30 personer: barn, ungdom og voksne er et lavt anslag.

I aktivitetsparken finnes hinderløype, klatrevegg og en lang rekke andre muligheter som jeg ikke skal begynne å ramse opp. De som er i aktuell alder, kan melde seg inn i Salto og undersøke mulighetene sjøl. Sønnen på garden, Anders, anbefalte «zipline». «Zip-linen» i Storruste går over en dam. Vanligvis ikke særlig opprørt, men det går antakelig an å bli våt på beina. Pappa og konstruktør, Arne, mente at Zipline neppe var noe for meg. Man kan bli nysgjerrig av mindre, og jeg bestemte meg for å undersøke litt nærmere, i alle fall i teorien.

Salto, opprinnelig «Samling for alle på torsdager», er Hedalen menighet sitt tilbud til barn og unge i alderen 0-12 år og voksne som er i følge med dem. I innegruppa, 1.-4. klasse, er Reidun Storruste hovedleder. Andre voksne

medarbeidere er: Grethe Skogly, Arne Heimestøl og Harald Liodden. Utegruppa, 5.-7.klasse, ledes av Arne Storruste og har base i Grillhytta. For de voksne som følger Salto-folka, er det voksenkafe på Kroken,

Ungdommer fra 8.klasse og oppover kan bli med i HUK (Hedalen ungdomsklubb). Ledere der er Kjersti Jordet og Anne Margrethe Wiltner.

Et par gode nyheter til slutt. Barn og unge som ønsker å dra på leir, kan søke Hedalen menighet om økonomisk støtte, og du finner leirprogram i Menighetsbladet, nr.1-2019.

Eldor

Foto: Arne G. Perlstenbakken

Den norske kyrkja i Sør-Aurdal

SØR-AURDAL KYRKJEKONTOR

Tingvollbakkin 15, 2930 Bagn

e-post: post.sor-aurdal@kirken.no

Opningstid: tysdag - torsdag kl. 09.00-15.00

Nettside: kirken.no/sor-aurdal.

Følg oss på Facebook og Instagram: [kirkene_i_Sor-Aurdal](#)

Kyrkjevevjerje: Liv Barbro Strømme Veimodet,
tlf 61 34 85 80. mobiltelefon: 416 74 669.

Kontorfullmektig: Toril Grønhaug,
tlf 61 34 85 82 tysdag, onsdag, torsdag.

Organist: Anders Løberg, tlf 901 02 180.

Trusoppføringsmedarbeider:

Helena Wright, tlf 951 78 041

BAGN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Soknerådsleiar: Mikael Dølven, tlf 913 34 971

Kyrkjetenar: Tore Bergli, tlf 905 46 827

Klokkar: Oddleiv Juvkam, tlf 958 80 585

LEIRSKOGEN SOKN

Sokneprest/vikar: Tore Samuelsen,
tlf 613 46 038/480 90 970

e-post: audu@online.no

Soknerådsleiar: Robert Dalen, tlf 948 06 582

Kyrkjetenar og klokkar: Tore Trædal,
tlf. 61 34 79 71/479 63 460

REINLI SOKN

Sokneprest/vikar: Tore Samuelsen, tlf 613 46 038/480 90 970

e-post: audu@online.no

Soknerådsleiar: Marianne Haldis Jensen,
tlf 406 44 910

Kyrkjetenar: Tore Bergli, tlf 905 46 827

Klokkar og belgdragar: Marianne Haldis Jensen,
tlf 406 44 910

HEDALEN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Menighetsrådsleder: Inger Olea Digene tlf 959 08 806

Kirketjener: Knut Erik Digene, tlf 977 49 013

Klokker: Frivillig tjeneste

BEGNADALEN SOKN

Sokneprest: Signe Elisabeth Kvåle,
tlf 917 91 233

e-post: sk935@kirken.no

Menighetsrådsleder: Gerd Elin Damslorå
tlf 995 31 865

Kirketjener: Geir Ingar Bølviken, tlf 414 96 824

Klokker: Frivillig tjeneste

PRESTENS PENN

Tore Samuelsen

Prest i Valdres

Sør-Aurdal er inngangsporten til Valdres fra sør. På skolen lærte vi om Norges fem daler i Sør-Norge, og Valdres lå i midten. Både bygdafolk, innflyttere og turister trives i dette dalføret. Prestene her blir gjerne lenge. Selv har jeg hatt tjeneste i nesten alle kirkene her, og har lært at valdreskulturen er variert og mangfoldig. Her er det folkemusikk, her har man i ifølge Nitimen Norges fineste dialekt, naturen med sin kombinasjon av fjell, daler og vann er vakker. Seks stavkirker, et av Norges største folkemuseer, fortellingene av Mikkjel Fønhus. Slik kan man fortsette og fortsette. Leser man Snorre, ser man at innføringen av kristendommen her møtte stor motstand av folket her. Forståelig, når man ser hvor hard og voldsom Olav Haraldsson kunne være. En Valdres kan du ikke true, bare lokke, heter det jo.

Det er ikke tvil om at både samfunn og kirke har endret seg utrolig mye i levetiden til de som lever nå. Det er lett å bli usikker og bekymret når forandringens vinder blåser. Norge har blitt et multikulturelt land, og verdien av at enkeltmennesket selv kan velge sin vei gjennom livet, er blitt anerkjent av de fleste. I tillegg har den tekniske utvikling betydd store forandringer. Når jeg sluttet som prest i Øystre Slidre i 1998 hadde jeg ikke mobiltelefon, og ante ikke hva internett var. Var jeg borte en hel dag måtte folk ringe fasttelefonen helt til jeg kom hjem. Nå er vi pålogget og tilgjengelig hele tiden. På godt og vondt. Mye av kirkens tjeneste har handlet om tradisjoner, det har tidligere vært forventninger til at folk døper barna sine, og bruker kirken til de store anledninger. Det at folk i dag velger forskjellig, har også betydd utfordringer for kirken. Når medlemstallet går ned, hva betyr det for forholdet mellom kirke og lokalsamfunn? Når jeg ble prest på 90-tallet kunne jeg f.eks. uanmeldt stikke innom lærerrommet i storefri. I dag er vi mere forsiktige og tilbakeholdende, og lar skolen selv ta initiativet til samarbeid. Det er ikke tvil om at kirken har endret seg enormt disse årene. Likevel er trosbekjennelsen den samme, læregrunnlaget det samme. Men i praksis har kirken blitt mye mer tolerant, både i forhold til hvordan folk lever sine liv, og også i sitt forhold til andre livssyn og religioner. Det at det har blitt flere kvinnelige prester, har nok betydd en del. I dag er flertallet av prestestudentene kvinner.

Selv har jeg vært vikar i Sør-Aurdal siden 2016 i deltidsstilling. Jeg har bodd på Leirskogen, og har satt pris på møter med folk rundt i kommunen, og også ellers i Valdres. Jeg har opplevd at jeg har blitt møtt med tillit og vennlighet, og det vil jeg takke for. Staben i kirken er veldig trivelig og hjelpsom, hvor det gode humøret til de ansatte gjør samarbeidet lett og givende. Soknerådene medlemmer er trofaste, og stiller opp år etter år. Det er en kjempeviktig ting i vår fokekirke.

For min del går nå ferden videre til ny stilling i Telemark. Jeg har ikke så mange år til pensjonisttilværelsen, og tenker at jeg må ha full stilling noen år nå. Takk for meg, takk for samarbeid og fellesskap. Takk for møter underveis.

Ungdom som vel dåp sjølv

Vi hører ofte foreldre som seier at det med dåp må barn ta stilling til sjølv når dei blir store nok. Og stadig møter vi ungdommar som har kome fram til ynskjet om å bli døypt.

Seinast på skjærtorsdag hadde vi dåp for ein av desse. Då kom Lukas Smedhaugen Smith, på påskeferie på hytta i Hedalen, til gudstenesta for å bli døypt. Han er busett på Nordstrand i Oslo, og har gjennomgått dåpsopplæring saman med fleire ungdommar i menigheten der. Men kyrkja i Hedalen har gjennom fleire år vore viktig for familien, og dermed kom ynskjet om at handlinga kanskje kunne skje her? Det var sjølvstakt fullt mogeleg og veldig hyggeleg for oss å oppleve.

Påska er jo også den høgtida som for dei fyrste kristne var utpeikt til dåp, for i påska blir samanhen- gen mellom Jesu død og oppstode og dåpshandlinga som død og oppstode med Kristus tydeleg.

Vi ynskjer Lukas til lukke med dåpen, og hjarteleg velkommen tilbake til Hedalen når det passar.

Løysning påskekviss

1. Kan verta vin eller rosin **Druer**
2. Påskepålegg **Egg**
3. Rista brød **Toast**
4. Nederlandsk ost, mykje brukt til jul **Edamer**
5. Blir seld på tube eller glas og brukt saman med nr. 2 **Kaviar**
6. Blir gjerne rekna som grønsak, men er eigentleg eit bær **Tomat**
7. Skal vera den mest brukte salaten i verda **Isbergsalat**
8. Alkoholfritt øl **Vørterøl**

Ordet blir: DETEKTIV

Av de innsendte svar får disse en liten helsing i posten for rett svar: Randi Hagen, Marit og Jostein Lie, Gro Skinningsrud

Smått og stort

Kirkerotteteateret kommer igjen til Sør-Aurdal; 19. september. Årets teaterstykke lar barna få høre om at Jesus er som en god gjeter som leter etter alle. For i et fellesskap er alle viktige. Fellesskapet er ikke komplett om en er borte. Alle mennesker er like verdifulle for Gud!

Kunngjøring av valglister

* Ved valg til menighetsrådene i Sør-Aurdal er det én godkjent valgliste i hvert sokn: Nominasjonskomiteens liste. Valget gjennomføres som flertallsvalg.

* Når det gjelder valg til bispedømmeråd vil det for første gang i Hamar bispedømme foreligge tre lister til valg av leke medlemmer ved Kirkevalget i 2019. Disse er fra Bønnelista, Nominasjonskomiteens liste og Åpen folkekirke. I og med at det foreligger tre lister, foregår dette som forholdstallsvalg.

* Se fylldig informasjon om hvem som står på listene, når det er mulig å forhåndsstemme og når selve valget foregår lenger inne i bladet. **GODT VALG!**

For at det skal være trivelig på våre kirkegårder, og for sikkerheten vår, minner vi om at det også her er lover og regler vi må følge:

* Besøkende skal så vidt mulig ferdes gående og hunder skal føres i kort bånd.

* Røyking og bruk av åpen ild på kirkegårdene er ikke tillat. Ønsker du å sette opp lys ved graven bruker du tilpassede lamper og gravlys.

* Det skal være fred og ro på gravplassen mellom kl. 2200-0700

Tusen takk til alle dere som møtte konfirmantene med åpne lommebøker i forbindelse med årets fasteaksjon. Vi fikk samlet inn kr 34.453 på bøssene – og i tillegg var det mange som benyttet seg av muligheten til å gi via VIPPS. Totalt samlet Sør-Aurdal inn kr 40.818,- Dette gir varig rent vann til 204 personer!

Konfirmant 2020?

Konfirmasjon handler om ditt liv og dine spørsmål. Helt enkelt det som er viktig for deg. Konfirmasjon handler også om å bli bedre kjent med kristen tro. Du får muligheten til å utforske mange viktige spørsmål. I konfirmanttiden får du også muligheten til å bruke nye sider ved deg selv, uten krav til prestasjon. Vi har sendt ut invitasjon til medlemmer om konfirmasjon med påmeldingsfrist 20. juni. Har du ikke fått dette? Eller er du ikke medlem men ønsker konfirmasjon? Kontakt oss, eller gå inn på www.kirken.no/sor-aurdal og velg Konfirmasjon - så kommer du til påmeldingskjema med mer. **VELKOMMEN!**

«Hvor er du nå, lille venn? Har du gått deg bort igjen? Jeg håper at vil bli trygg, at du kan hvile på min rygg. Ja, hvor er du nå lille venn.» Teksten er hentet fra ressursheftet om kirkerottene, den handler om Sauen som ble borte og er en sang vi vil få høre på teaterforestillingen i Begnada- len. Se for øvrig annonse lenger inn i bladet.

En riktig god sommer ønskes alle våre lesere!
Kirkevergen

Olavskveld på Leirskogen

Den noko gåtefulle Olav har etterlatte seg spor også på Leirskogen. Etter segn og fagleg historie, har dei funne ut at Olav Haraldsson drog på kristningsferd gjennom Valdres i 1023. Dette var ein del av tema i kyrkjestugu 2. mai, med den gode historieforteljar Tore prest.

Olav var fødd på Stein gard på Ringerike år 993-995 og døyde i slaget på Stiklestad i år 1030.

Olav oppheld seg mykje ute i Europa medan han var ung. Han var mykje på reise og kom tidleg med i vikingtokt. Han vart døypt i Frankrike og fekk innføring i kristendommen, og såg kor viktig den nye trua var for eit nytt og annleis samfunnsliv. På denne tida var det herjing, som det vart kalla, som skulle til for å vinne fram eller få til noko, og difor vart det til dels brukt harde midlar for at folk skulle slutte seg til den nye trua. Det vil seie: la seg døype, halde fastetida, at gravferd berre skulle vara i vigsla jord, og kristendomen skulle vara einaste tillate religion. Dersom dette ikkje vart overhalde, kunne ein få eigedom bandlagt og bli utvist til heidensk land .

Når det gjeld Valdres og vitjinga på Leirskogens av Olav og hans hær, kom dei truleg med skip til Lærdal, vidare langs kongevegen over Filefjell og nedover Valdres, over Leirskogen, til Land og Toten.

På Leirskogen har vi ei segn, som kanskje er litt meir enn ei segn, om at han virkelig var her. Segna seier at for å slokke torsten til hæren sin, stakk Olav sverdet sitt under ei loddrett steinhelle, og klårt vatn fossa fram. Olavskjelda som den blir kalla, ligg opp i lia etter du har køyrt av fylkesveg 219 mot Leirskogen. Olavskjelda var kjend vidt ikring og mange hadde stor tru på at vatnet her hadde helsebot både for lekam og sjel.

På byrjinga av 1900-talet er det funne eit sverd og ei stridsøks på Nerøydegard, som er tidfesta av Oldsaks-samlingen til Olavs tid (sjå bilde).

Den offisielle skrivemåten av namnet på bygda, har sitt opphav i at Olav slo leir her.

Olav enda sine dagar på Stiklestad. Få år etter vart han helgenkåra, dels fordi liket hans hadde ei overnaturlig kraft.

Den sterke folketradisjon om St. Olav vitnar om den makt han hadde over det religiøse førestillingslivet i Norge, ikkje berre katolsk tid, men også lenge etter reformasjon.

Hans dødsdag 29. juli blir minna av den norske katolske kyrkje som Olavsmesse.

Soknerådet som hadde laga ei fin sosial ramme med kaffe og gjærbakst, og nytta høve til å takke Tore for dei åra han har vore her, med blomar og lokal produsert honning. Arnt Magne framheva særleg hans jordnære væremåte som også kjem til uttrykk i forkynninga og i å formidle kunnskap, slik som her i kveld . Han ynskte samtidig lykke til som sogneprest i Fyresdal.

Mikael

Nepalesisk aften på 1.mai

1.mai-arrangementet i Sør-Aurdal var i år på Bagn, med alt det som et slikt arrangement skal ha: Gudstjeneste, tog, bevertning og tale. Litt utradisjonelt var det at Hedalen Menighetråd og Hedalen Misjonsforening noe senere på ettermiddagen arrangerte Nepalesisk aften på Bedehuset i Hedalen. Noen ganger må man legge programmet slik at tidspunktet passer for tilreisende talere, og ettersom 1.mai er en dag for samhold og solidaritet, ikke minst internasjonalt, tør en vel si at timinga var brukbar.

Vi som var til stede på denne nepalesiske aften, ca. 40 personer, fikk servert nepalesisk mat. Gunvor Heiene var kokk. Folk fra menighetsrådet og misjonsforeninga var servitører. Oddny Lund ledet møtet, og en representant fra Normisjon ga oss en interessanter orientering om Nepal og misjonsstøtta sentra som gir opptrening og omsorg til funksjonshemma barn. I et fattig land blir de ofte stående sist i køen.

Eldor

ÅPNE STAVKIRKER med omvisning sommeren 2019

Vi har nå ansatt 4 omvisere til stavkirkene våre. Alle gleder de seg til å ta fatt på sesongen og de håper å se mange Sør-Aurdøler, Valdriser og turister fra hele verden der.

De som skal jobbe er: Marianne H Jensen, Anine Sætrang i Reinli stavkyrkje og Rønnaug Øverby og Marie Veimodet i Hedalen stavkirke.

Stavkirkene er åpne 23. juni – 18. august i tidsrommet 1100-1700, 6 dager i uka.

Hedalen har åpent alle dager unntatt tirsdag, mens Reinli har åpent alle dager unntatt onsdag.

Det kan bli midlertidig stengt for omvisning i forbindelse med kirkelige handlinger, bryllup og begravelser, skilt vil bli satt opp i slike tilfeller.

Inngang for voksne kr. 60,- barn kr 40,- mens familier betaler kr 150.

Grupper på ti eller flere personer får rabatt slik at pris per person er 50 kroner.

Kirken kan evt. åpnes til andre tider ved forespørsel: 61348580/41674669

**VELKOMMEN TIL VÅRE
TO FLOTTE STAVKIRKER!**

Dugnad ved våre 5 kirkegårder ble gjennomført også i vår, selv om snøværet laget noen hindringer for gjennomføringen.

Her er noen bilder fra dugnaden i Hedalen og Reinli.

Foto: Arne G. Perlestenbakken.

Foto: Åse Østgård Hagen

Kirkevalget

8.-9. sep. 2019

6

Fakta om Kirkevalget:

- 8. og 9. september 2019 avholdes Kirkevalget i alle de 163 menighetene i Hamar bispedømme på samme tid og sted som Kommunestyre- og fylkestingsvalget.
- På landsbasis er det ca. 3,1 millioner nordmenn som har rett til å stemme ved Kirkevalget 2019
- For å stemme ved valget, må du være medlem i Den norske kirke og minst være 15 år, dvs. fylle 15 år i løpet av valgåret.
- Ved menighetsrådsvalget i Hamar bispedømme i 2015 stemte 19,7 % av velgerne ved menighetsrådsvalget. 17,5 % stemte på bispedømmerådsvalget.
- Kirkevalget er to valg; du velger kandidater både til menighetsrådet der du bor og til bispedømmerådet.
- Medlemmene av bispedømmerådet er også medlemmer av Kirkemøtet, det øverste representative organet i Den norske kirke.
- I Hamar bispedømme skal det velges nye menighetsråd i alle 163 sokn, samt 7 leke representanter, én prest og én kirkelig tilsatt til Hamar bispedømmeråd/Kirkemøte
- På landsbasis skal det velges omtrent 7000 rådsmedlemmer i Kirkevalget 2019
- I valg til Kirkemøtet og bispedømmerådet i Hamar bispedømme er det 3 ulike kandidatlistor; Bønnelista, Nominasjonskomiteens liste og Åpen folkekirkes liste, med tilsammen 39 kandidater.

Tall på valgdeltakelse fra soknene i Kirkevalget 2015 finner du her: <https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/aktuelt/rekordvalg-i-kirken/>

KANDIDATLISTE FOR SOKNE- MENIGHETSRAADS- VALG I SØR-AURDAL 2019-2023

BAGN SOKNERÅD

1. Ole Fønhus f. 1961

2. Elisabeth Sukke f. 1969
3. Anne-Cathrine Dyve f. 1964
4. Arnbjørg Evjen Fønhus f. 1951
5. Emil Vidar Dahl Listerud f. 1966
6. Anne Berit Bang f. 1963
7. Sigrid Evjen Fønhus f. 1981
8. Geir Ivar Lie f. 1995
9. Martine Veglingsrud f. 1994
10. Bjørg Bang f. 1948
11. Thor Morten Dokken f. 1971

Det skal veljast 6 medlemmer og 5 varamedlemmer

LEIRSKOGEN SOKNERÅD

(kandidatliste pr. 22.05.19)

1. Anne-Grethe Ottosen f. 1974
2. Bente Bråten Dokken f. 1967
3. Jon Nerødegård f. 1956
4. Tom Nybråten f. 1970
5. Rakel Nybråten f. 1951
6. Roger Nybråten f. 1974

Det skal veljast 4 medlemmer og 5 varamedlemmer

REINLI SOKNERÅD

1. Inger Lise Haraldsen Hagen f. 1965
2. Marianne Haldis Jensen f. 1954
3. Ola Bonlid f. 1969
4. Randi Marie Hagen f. 1959
5. Inge André Lillemoen f. 1972
6. Anne Olave Hagene Aas f. 1949
7. Trygve Reidar Bakken f. 1950
8. Anne Irene Stokke Bjørnstad f. 1978
9. Finn Nymoer f. 1963
10. Gunnar Andreas Nordstad f. 1946

Det skal veljast 4 medlemmer og 5 varamedlemmer

BEGNADALEN MENIGHETSRAAD

1. Gerd Elin Damslorå f. 1965
2. Leif Jarle Asheim f. 1950
3. Ingunn Dokkebakke f. 1966
4. Tor Andreassen f. 1977
5. Randi Pedersen f. 1964
6. Vidar Ruud f. 1969

7. Kari Anne Stenslette f. 1963
8. Martin Myra Lien f. 1998
9. Kåre Asbjørn Randem f. 1963
10. Olav Lien f. 1982
11. Karen Marie Kvåle Garthus f. 1972

Det skal velges 4 medlemmer og 5 varamedlemmer

HEDALEN MENIGHETSRAAD

1. Arne Storruste f. 1969
2. Målfrid Joplussen Huseby f. 1961
3. Emmy Bakkom f. 1949
4. Oddbjørg Helene Brenden Hansen f. 1954
5. Anne Ingunn Grønhaug f. 1972
6. Anne Marie Skinnes Lie f. 1953
7. Gunnar Olav Høgfoss f. 1947
8. Hege Breen Aspholt f. 1982
9. Kari Delphin Holm f. 1944

Det skal velges 4 medlemmer og 5 varamedlemmer

FORHÅNDSVALG

Det er mulighet for å forhåndsstemme på kirkekontoret i Bagn, tirsdag–torsdag kl. 09.00–15.00, i perioden 20. august–5. september.

TID OG STED FOR KIRKEVALGET 8. og 9. SEPTEMBER

Bagn, Tingvoll

SØNDAG kl. 14.00–18.00
MANDAG kl. 10.00–18.00

Begnadalen skole

SØNDAG kl. 14.00–18.00
MANDAG kl. 10.00–18.00

Hedalen skole

SØNDAG kl. 14.00–18.00
MANDAG kl. 10.00–18.00

Historisk med 3 lister i Kirkevalget 2019

Ved årets Kirkevalg er det 3 lister til valg av leke medlemmer til bispedømmeråd/Kirkemøtet - Bønnelista, Nominasjonskomitéens liste og liste fra Åpen folkekirke.

☞ Dette betyr at det ved dette kirkevalget blir et reelt valg, sier biskop Solveig Fiske. Nå er det viktig at kirkemedlemmene stemmer på de kandidatene de mener best kan være med å legge føringer for arbeidet i kirka de neste fire årene, både regionalt i bispedømmet og nasjonalt gjennom Kirkemøtet. Kirkemøtet består jo nettopp av de som velges inn som bispedømmerådsmedlemmer i bispedømmene. Så til deg som leser dette, bruk stemmeretten din!

Bønnelista presenterer seg slik:

Bønnelista vil videreføre den bibelske tro og tradisjon som Den norske kirke har vært tuftet på siden reformasjonen. Alle avgjørelser i kirken må være i tråd med Bibel og bekjennelse - kirkens grunnlag. Den norske kirke skal være en del av Guds synlige kirke på jord. Vi ønsker en fornyet kirke med medlemmer som har Jesus som Herre og som søker Gud i bønn og tilbedelse. Vi ønsker en ledelse som er ledet av Guds hellige Ånd og som oppmuntrer alle til å tjene Gud på forskjellig vis. Vi ønsker selvstyre i de lokale menighetene, hvor medlemmene i menighetsrådene blir kurset i hva det vil si å være en disippel, drive menighetsplanting og bygge menighet. Bli kjent med kandidatene på www.bonnelista.no

1. Trond Rønning, Elverum (1965)

2. Kari Espås Drogseth, Snertingdal (1956)

3. Hilde Karin Moe, Jevnaker (1964)
4. Filip Hovland, Hunndalen (2000)
5. Vidar Haugen, Åsnes Finnskog (1955)
6. Karin Helga Brustuen, Øyer (1953)
7. Hallvard Vatnar Olsen, Arneberg (2001)

Nominasjonskomitéen sier om sin liste:

Nominasjonskomitéens liste er utarbeidet av en representant fra hvert av Hamar bispedømmes ti prostier og en fra bispedømmets ungdomsråd. Prostirepresentantene velges blant prostiets menigheter, og utgjør såle-

des en bred og demokratisk representasjon fra grasrota. Vi har lagt vekt på å få stor geografisk bredde blant kandidatene. Kun et prosti er ikke representert blant de 14 kandidatene på lista. Kravet om minst 40% av hvert kjønn er dekket til fulle, faktisk 50:50. Med tre unge under 30 år ligger vi godt innenfor kravet om minst 20% dekning. Når vi ser på bredden av kandidater er det god variasjon i yrkesbakgrunn, politisk og organisasjonsmessig erfaring. De aller fleste har også en bred kirkelig bakgrunn i form av verv og/eller frivillig arbeid. Vi har gitt plass også for noen som ikke har all verdens kirkelig erfaring, men likevel har klare synspunkter på hva de mener er viktig for kirkas fremtid. Siden Kirkemøte 2016 vedtok å likestille ekteskapet mellom mann og kvinne og likekjønnede, har dette ikke vært et fremtredende tema nå. Vi har gått et steg videre ved å utfordre kandidatene på kirkas arbeid med likestilling og likeverd på ulike områder. Lista er i prioritert rekkefølge. Det betyr at vi mener de som står øverst vil inneha de beste forutsetninger for å kunne utgjøre Hamar bispedømmeråds sju leke medlemmer, samt bidra aktivt og konstruktivt på Kirkemøtet. Så vil valget avgjøre rekkefølgen. Kumulering har ikke vært tillatt for vår liste.

1. Inger Kragh Nyhus, Kapp, Toten (1961)
2. Trond Enemo, Stange (1975)
3. Iselin Vistekleiven, Vågå (1983)
4. Bjørn Tore Grutle, Tynset (1958)
5. Elin Gravdal Øvrebotten, Jaren (1957)
6. Solveig Brekke Skard, Brumunddal (1951)
7. Per Anders Håvelsrud, Dovre (1998)
8. Reidar Åsgård, Engerdal (1943)
9. Sidsel Offergaard Jevne, Ryfoss (1950)
10. Toril Kristiansen, Gjøvik (1961)
11. Gunder Nordgården, Gausdal (1996)
12. Alf Bjørge N. Aschim, Hamar (1971)
13. Amalie Myrvang Lund, Engerdal (1994)
14. Torstein Lerhol, Vang i Valdres (1986)

Åpen folkekirke

presenterer seg slik:

Vi som står på Åpen folkekirke sin liste vil at Den norske kirke skal videre-

utvikles som en åpen og demokratisk folkekirke. Videre vil vi arbeide for en kirke som er åpen for alle, som fremmer menneskeverdet og som motarbeider diskriminering. Les mer om valgprogrammet for Åpen folkekirke på: <https://apenfolkekirke.org/2019/02/valgprogram-2020-2023/>. Åpen folkekirke i Hamar bispedømme vil forsvare kirkens vedtak om at likekjønnede par kan gifte seg i kirka. Åpen folkekirke tror at flertallet av kirkens medlemmer i Hamar bispedømme fortsatt ønsker en raus kirke, med varme og omsorg for menneskene. Vi ønsker å styrke kirkedemokratiet og løfte fram menneskers verd. Vi slutter oss til Hamar bispedømmes visjon for folkekirka: «Hellige rom – for alminnelige liv». Vi vil arbeide for at den kjærlighet Jesus står for, skal nå fram til og berøre forskjellige, alminnelige liv. Vi ønsker en folkekirke som er en bred møteplass, med betydning for mennesker i alle livsfaser. Kirka skal være en viktig kulturbærer og verdistemme i samfunnet. Vi som står på Åpen folkekirkes liste er forskjellige mennesker, i forskjellige faser og med forskjellige erfaringer. Men vi står sammen om Åpen folkekirkes program.

1. Gunhild Tomter Alstad, Hamar (1974)

2. Finn Ragnvald Huseby, Elverum (1949)

3. Lisbeth Sydbøge, Gjøvik (1969)
4. Lars Erik Flatø, Brandbu (1964)
5. Kristin Storbråten Stadsvold, Dokka (1995)
6. Marta Bjørnøy Lalim, Vang i Valdres (1986)
7. Ivar Bae, Brumunddal (1956)
8. Frøydis Angard Ulateig, Lillehammer (1971)
9. Njål Slettemark Føsker, Nord-Odal (1969)
10. Borgny Skansen Sletten, Vinstra (1974)
11. Trond Gellein Løkken, Tolga (1974)
12. Christin Caroline Munkebye Aarnes, Lesja (1961)
13. Sander Vestby, Hov i Land (2001)
14. Kjersti Drtina Øversveen, Elverum (1965)
15. Håkon Gulliksen Furuset Karlstad, Skreia (1999)
16. Hege Bjerkestrand Midthun, Elverum (1972)
17. Lars Erik Hyllvang, Engerdal (1968)
18. Ole Midthun, Hamar (1995)

Stemmetillegg

Listestillerne til Bønnegruppa og Åpen folkekirke har gitt stemmetillegg til sine to øverste kandidater (Navn med uthevet skrift). Det betyr at disse gis et stemmetillegg i sitt personlige stemmetall på 25 % av det antall stemmesedler listen mottar ved valget. For nominasjonskomiteens liste er det ikke anledning til å gi slikt stemmetillegg.

Presentasjon av lister og kandidater

Alle kandidater blir etterhvert presentert på www.kirkevalget.no og www.kirken.no/hamar, med bilde, navn og personalia. De lekekandidatenes syn på kirkeaktuelle spørsmål blir presentert av den enkelte liste.

Lister til valg av prest og lek kirkelig ansatt i bispedømmerådet/Kirkemøtet

I egne valg i perioden fra 15. juni

til 9. september skal prestene velge en prest som medlem i bispedømmerådet. De kirkelig ansatte i bispedømmet skal også velge sin representant til rådet i samme periode.

Alle listene ble godkjent av valgrådet i Hamar bispedømme 6. mai 2019.

Hva er "leke" medlemmer?

"Leke medlemmer" i denne sammenhengen er alle som er medlemmer i Den norske kirke, og som ikke er ansatt som prest eller i annen kirkelig stilling i bispedømmet i stillingsstørrelse over 15 timer.

Flertallsvalg: Ved valg av menighetsråd er det flertallsvalg, valgformen som brukes når det er én liste. De kandidatene som får flest personlige stemmer, velges.

Forholdstallsvalg: Når det er flere lister, slik som ved valg til bispedømmerådet, er det forholdstallsvalg. Listene får et antall representanter etter hvor mange som har stemt på listen. De kandidatene som får flest personlige stemmer på hver liste blir listenes representanter. For Nominasjonskomiteens liste er det satt en sperregrense for personlig stemmetall.

Sperregrense for personlig stemmetall:

Velgere kan sette kryss ved navnet til en kandidat på listen. For nominasjonskomiteens liste må minst fem prosent av de som har stemt på listen, ha satt kryss ved samme person for at det skal få konsekvens for rekkefølgen på listen.

Stell av egne graver

Kirkekontoret ønsker med jevne mellomrom å orientere om hva som gjelder av regler for stell av graver på gravplassene våre. Her følger utdrag av "Vedtekter for gravplassene i Sør-Aurdal Kommune"

Kap. IV Stell av grav.

Ved åpning av grav kan jord legges på omkringliggende graver og gravutstyr midlertidig flyttes. Gravplassbetjeningen sørger for istandsetting igjen og vil dertil besørge graven planert og tilsådd med gress etter gravlegging.

Gravplassbetjeningen er ansvarlig for at nye graver planeres, etterfylles og såes til. Er det imidlertid ønske om at pårørende selv vil ta hand om rydding/pynting etter gravferd, må de gi beskjed til kirkeverge/ansatte ved gravplassen.

§ 7 Stell av grav

Festeren har rett og plikt til å stelle den grav han har ansvaret for, og er ansvarlig for vedlikehold av graven. Forsømmes vedlikeholdet over et år, såes feltet til av gravplassbetjeningen, mot vederlag.

Kirkelig fellesråd kan besørge stell og planting på grav mot forskuddsvis betaling.

Foran gravminnet er det anledning til å opparbeide et plantefelt i høyde med bakken omkring. Det må ikke være bredere enn gravminnet, og kan ikke stikke lengre fram enn 60 cm, målt fra monumentets bakside. Planter/vekster kan ikke overstige gravmin-

net sin høyde, eller gå utover plantefeltet. Inskripsjon på gravminnet skal ikke tildekkes med planter etc..

Det er anledning til å ramme inn plantefeltet med en kant som ikke går høyere enn jordbakken omkring.

Skade på innrammet plantefelt ved bruk av maskinelt utstyr er gravfester sitt ansvar. Er rammen anlagt slik at det er til hinder for arbeidet kan det fjernes.

Løse dekorgjenstander skal fjernes etter bruk. Det er heller ikke anledning til å ramme inn graven eller deler av den med hekk eller lignende.

§ 8 Plantemateriale

Materialer og utstyr som brukes på eller i kiste, eller askeurne, skal være nedbrytbart i jord, innen 20 år. Planter, kranser og liknende materiale som brukes ved gravferd eller pynting av grav, og som ender som avfall, skal i sin helhet være komposterbart.

Kirkevergen

TOPP HEMMELIG BREV!

I april fikk 3. og 4. klasse ved Begnadalen og Hedalen skoler ett topphemmelig brev fra kirken!

Vi ba om hjelp fra alle «sovende» agenter. Vi hadde nemlig fått en utfordring i Begnadalen kirke og trengte hjelp til å løse dette.

Onsdag 24. april kom 14 agenter til registreringen og var klare for å løse oppdraget. De fikk utlevert hatter og frakker og hvert sitt agentbevis før de ble ført inn i kirkerommet til et agentmøte, først med Signe prest (agent 001) og deretter med selveste Agent 007: Hans Ole.

Oppdraget hadde en tidsfrist – innen en time måtte de løse oppgavene slik at de kunne finne og desarmere en bombe som var plassert i kirken. Underveis i oppdraget kom det ett vitne som hadde sett en skummel mann i nærheten, og agentene fikk ut masse informasjon fra dette vitnet.

Det viste seg at bombemannen hadde plassert bomben der fordi han trodde han var uønsket i kirken. Han hadde gjort noe dumt da han var barn, han hadde nemlig stjålet en Japp - sjokolade og trodde derfor at han ikke var velkommen i kirken lenger, og da skulle ingen andre få være der heller. Agentene oppsummerte med at slik var det ikke – alle er velkomne i kirken.

Takket være agentenes kløkt og samarbeidsevne klarte de å løse gåtene og mysteriet og fikk desarmert bomben 2 minutter før tiden gikk ut!

Som takk fikk de medalje, kaker og saft.

Takk for god hjelp, og for at dere reddet kirken vår!

Hilsen Agent 002 Lene og Agent 003 Liv Barbro

Språkplukk: Synd

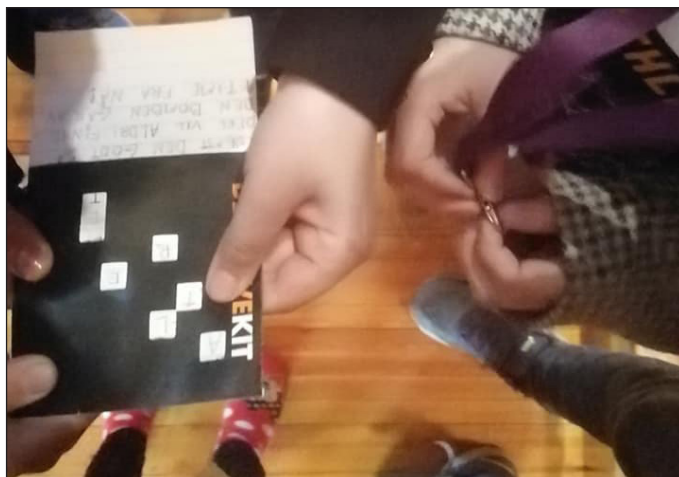
Synd er et ord en del kan ha litt problemer med. Kan vi ikke heller snakke om noe annet? Folk har tenkt at det som er gøy er synd. Eller? I kristendommen er det en tanke at mennesket er født til å elske, født til å leve i kjærlighet. Men vi får det ikke helt til. Vi krangler, blir smålige, misunnelige, gjerrige, dømmende. Innimellom. Kanskje er problemet like mye unnlattelsessynder. Vi gjør ikke det vi vet vi burde gjøre. Det er en avstand fra kjærligheten til det liv vi får til. Denne avstanden kalles synd. Det er det samme ordet som sund, mellomrommet mellom f.eks. fastlandet og en øy. I noen dialekter sier man at man skal ut «i synda og fiske». Hva gjør vi så med synden? Jesus la vekt på at vi skulle sette ord på nederlagene våre, syndene våre. Rett og slett bekjenne dem. Da får vi tilgivelsen, og det er frigjørende for oss. Vi kan prøve og forbedre oss, men det er noe vi gjør med blandet hell. Skyggen i vårt indre følger gjerne med på lasset. Det at alle er syndere, gjør at det ikke er noen grunn til å skryte av seg selv. Skjønner vi at vi er syndere, da kaster vi ikke den første stein på de som ikke får det til.

Tore

Sommer-quiz

- 1) Hva heter stavkirken i Øystre Slidre?
- 2) Hvilke farger har det nederlandske flagget?
- 3) Hvem sang «Jeg vil ha en blå ballong»?
- 4) Mellom hvilke to byer går Hurtigruten?
- 5) Hva heter iskrem på svensk?
- 6) Hvilket år ble Märtha Louise født?
- 7) Hva heter hovedstaden i Australia?
- 8) Hvilket fylke kommer Ingebjørg Bratland fra?
- 9) Hva er en kantor?
- 10) I hvilken by ligger Legoland?
- 11) Hva heter de to ishockeyhallene på Lillehammer?
- 12) Hvilket parti representerer Trine Skei Grande?

Svar: 1) Hegge, 2) Rødt, hvitt og blått, 3) Arne Bendiksen, 4) Bergen og net organist, 10) Billund, Jylland, 11) Håkøns hall og Kristins hall, 12) Venstre.

Kortversjon av årsrapport for Sør-Aurdal kirkelige fellestråd 2018

For fullstendig versjon av årsrapporten med godkjent regnskap, gå inn på nettsiden vår: www.kirken.no/sor-aurdal, hent opp fanen «om oss» og deretter «årsmeldingen»

Sør-Aurdal kirkelige fellestråd skal legge forholdene til rette for et aktivt engasjement og en stadig fornyelse i den evangelisk-lutherske folkekirke. Dette gjøres ved å ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen, og øvrige offentlige institusjoner, så som Bispedømmet, Riksantikvar etc.

Sør-Aurdal kirkelige fellestråd er ansvarlig for: drift og vedlikehold av kirker, drift og forvaltning av kirkegårder, opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over fellestrådet sitt budsjett, anskaffelse og drift av menighets- og prestekontor, og av lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring.

Kirkelig fellestråd forvalter inntekter og formue knyttet til kirke og kirkefond, midler som utredes av kommunen eller staten og midler menighetsråd stiller til disposisjon for fellestrådet for å løse oppgaver i soknene.

I. Organisering av fellestrådets virksomhet

Leder er Syver Bang fra Bagn Sokneråd. Med seg i fellestrådet har han:

Ragna T. Heiene – Begnadalen, Gerd Sigrunn T Skjærstein – Leirskogen, Marianne Haldis Jensen - Reinli,

Gunn Karin Fossholm – Hedalen. Emmy Bakkomer kommunestyre-representant og Signe Elisabeth Kvåle er geistlig representant.

Saker som preget året:

Rehabilitering av Bagn kyrkje
Omvisningstjenesten i Hedalen og Reinli

Budsjett 2019

Høring ny kirkeordning.

2. Regnskap

I kirkene er det, i 2018, tatt inn kr. 54.476,- ved ofring/kollekt til arbeidet i soknene/eget formål. I tillegg er det ofra til andre formål med kr.105.580,- Givergleden er fortsatt meget stor, det er vi takknemlige for. Ofringene er i sin helhet inntekt- og utgiftsført i sokne- og menighetsrådene sine regnskap. Sør-Aurdal kommune overfører til Sør-Aurdal Kirkelige fellestråd i 2018 kr 3.320.000,- I tillegg en kalkulatorisk overføring på kr. 195.000,- i form av tjenesteyting. Det er ikke lagt inn økning i driftstilskuddet til dekning av lønns- og prisstigning og Sør-Aurdal kirkelige fellestråd får nok ett år med en reell nedgang i driftsbudsjettet, Vi er i ferd med å nå smertegrensen!

Omvisertjenesten/Guiding er på landsbasis et «problem» økonomisk sett. Det er kun stavkirker som ligger langs turistveger som går med overskudd.

Turistnæringen i Valdres har likevel forventninger til tjenesten, som for 7. året på rad går med underskudd. I 2018 fikk vi en underskuddsgaranti fra kommunen på inntil kr 30.000,- totalt for begge kirkene, tjenesten gikk likevel i underskudd.

3. Statistikk

Det har vært 3 utmeldinger av kirken i Sør-Aurdal dette året, og 1 innmelding.

Folketallet pr 4. kvartal 2018 i Sør Aurdal kommune var 2981 innbyggere. Den norske kirke i Sør-Aurdal har registrerte 2435 medlemmer. Dette er 81,68 prosent av befolkningen.

Dette medfører et gjennomsnittlig frammøtte på 53 besøkende i gudstjenestene.

4. Kirkene

Vi har i 2018 hatt et normalt vedlikeholds år ved kirkene med unntak av Bagn kyrkje.

Det er i tidligere årsmeldinger skrevet om restaurering av **Bagn kyrkje**, kort oppsummert: I januar 2018 ble det skrevet kontrakt med «Stokk og Stein AS» fra Lom. Oppstart ble beregnet til 4/6-2018. Vi startet lokalt med å rydde ut kirkebenkene og dekke til orgel, altertavle, alter mm.

Stokk & Stein rev så opp deler av golvet og vi fikk suget ut gammel

leireisolasjon før Stokk & Stein sette opp ei ramme som de kunne løfte tårnet med. Vi hadde frykta at vi måtte løfte av hele tårnet, men på denne måten slapp vi det.

Så ble alle råtne stokker skiftet ut, noen av dem i hele lengder andre bare i den enden de var råtne. Denne utskiftingen skjedde både nede i kirkerommet og over himlingen.

Før tårnet ble senket ned igjen, fikk vi forsterket tårnet med to kraftige jerndragere fordi bæringen har vært for dårlig. Det er også reparert råteskader i hjørnet mellom rullestolrampen og sakristi inngangen utvendig. Det ble sett på vindtetting både der og under gulvet i kirken.

Stokk & Stein avsluttet ca 20. november. Da kom det inn en ekstern maler som malte himlingen og diverse små avskallinger innvendig. Kirketjener Bergli malte gulvet. Det ble så lagt nye ledninger til ovnene av en elektriker – før vi lokalt startet opp med rengjøring og rydding av kirken.

I avtalen med Stokk & Stein er skifting av deler av skifertaket inkludert. Vi så ganske tidlig at det ble for travelt å rekke det i 2018, så de kommer tilbake sommer 2019 for å gjøre dette og noe annet arbeid som gjenstår: bl.a riving av den delen av pipa som stikk over taket, (den er i dårlig forfatning og kan ikke brukes av brannsikkerhets-hensyn. Det er også noen småskader av råte i veggene ved pipa, samt noen mindre råteskader over himlinga. Mesteparten av dette arbeidet kan gjøres uten å stenke kirken. Kirken ble åpnet til avtalt tid: adventsgudstjensten i 2018.

Ved **stavkirkene** har det også i 2018, fra Riksantikvaren sin side,

vært lagt ned betydelig arbeid og penger i oppgradering av sikkerheten rundt kirkene – både hva gjelder brann og tyveri.

Leirskogen sokneråd fikk mot slutten av året en pengegave som er øremerket opparbeidelse av en navnet minnelund.

Reinli sokneråd fikk en større testamentarisk gave som "skal deles likt mellom Reinli kapell og Reinli Stavkirke". Dette er også i regnskapsterminologien "øremerkede midler" og man er forpliktet til å bruke midlene til det formål de er øremerket til.

Veståskapellet eies og drives av Bagn og Reinli sokneråd. Til daglig er det et styre som drifter kapellet. 12. august inviterte de til storstilt 50 års jubileum, der bl.a Biskop Solveig Fiske og prost C.P.Weisser var deltakende.

5. Kirkegårdsdrift

Kirkegårdene i Sør-Aurdal er i god stand, og vi får mye ros for dette. Vi er opptatt av at dette skal være steder med plass til ro og ettertanke.

Det er "trangt" om plass i Hedalen, og det at registreringen av gravlagte i Reinli er mangelfull skaper stadig bekymring.

Ved **Bagn kyrkjegård** er det som tidligere nevnt etablert en Minnelund. Det er en del av eksisterende kirkegård som er rammet inn med beplantning, og som vil være et

sted med felles gravminne for de som velger denne gravferdsformen. Minnelunden ble ferdigstilt i 2017 og ble formelt åpnet 23. mai 2018.

I **Leirskogen** hadde vi innbrudd i 2017, der blant annet snøfreseren ble stjålet. Vi måtte derfor i 2018 kjøpe ny snøfreser.

6. Kirkemusikk:

Kantoren er også dirigent for barnekoret i Begnadalen, som drives sammen med frivillige. Det er håp om at antallet barn i koret kan utvides og at de eldste barna holder på i flere år.

Det har vært avholdt flere konserter i 2018:

- I juni avholdt Valdres sommersymfoni sin konsert i Sør-Aurdal i Hedalen stavkirke
- I juli ble det i samarbeid med Jørn Hilmestevnet arrangert kirkekonserter i Hedalen stavkirke
- Kirkeklokkekonserter med andakt i Bagn kyrkje i fellesskap mellom Henning Andersen og Anders Løberg ble avholdt 22. april
- 31. juli arrangerte Hedalen menighetsråd i samarbeid med et kor fra Illinois, USA en formiddagskonsert i Hedalen stavkirke.
- 7. oktober var det konsert i Begnadalen kirke. Det var Sør-Aurdal koret som i samarbeid med Vestre Slidre sanglag og Caledonia Jazzband inviterte til dette.
- I desember ble de tradisjonelle julekonserterne med kor og korps avholdt i Bagn, Begnadalen og Hedalen kirker.
- Det ble også i 2018 avholdt en nyttårskonsert med andakt i Begnadalen kirke med Marilyn Almeida, Osvold Fossholm, Anders Løberg og Signe Kvåle.

Samarbeid med kor og korps og andre frivillige er berikende for menighetene våre. Vi setter

stor pris på dette.

7. Ikke-materiell verdiskapning

Fellesrådet har ikke fullstendig oversikt over alt som foregår i menighetene, men forsøker likevel å beskrive noe av den ikke-materielle verdiskapning som skjer i menighetene våre:

Diakoni:

Plan for diakoni i Den norske kirke (gjeldende fra 2008) presenterer følgende definisjon av kirkens diakoni: «Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.»

I Hedalen menighet er det opprettet et eget diakoniutvalg, i de øvrige menighetsrådene er det ikke det. Diakoni utøves likevel i alle sokn.

Kampen for rettferdighet:

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon, arrangeres hvert år – med konfirmantene som bøssebærere, foresatte som sjåfører og frivillige medhjelpere til å ta de roder konfirmantene ikke får dekket.

I tillegg er det fast offer til forskjellige organisasjoner 5-10 ganger pr. år.

Vern om skaperverket:

Det er et kontinuerlig arbeid i menighetsråd, fellesråd og blant ansatte og «tenke grønt». Det blir like viktig for oss å støtte lokale arrangement som verner om skaperverket.

Nestekjærlighet og inkluderende fellesskap:

Kirkekafe, arrangeres med ujevne mellomrom i alle menigheter – her er det sokneråd/frivillige som har

ansvar.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne har vært i 3 av kirkenes våre og gitt rapport.

De fleste kirkenes i Sør-Aurdal er godt tilrettelagt for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det er rullestoltingang alle steder – men ikke nødvendigvis en god plass for rullestolen inne i kirken. I fjorårets årsberetning fortalte vi at dette manglet totalt i Hedalen stavkirke, vedtak fra Riksantikvar er gitt, men det stod på økonomien. Menighetsrådet tok tak i dette, og det er nå frigitt plass til rullestolbrukere her.

De fleste kirker har også handicap-toalett, med unntak av Begnadalen. Her står det også på økonomi.

Andakt på institusjon: Stort sett en gang i måneden har Tore prest og Anders Kantor vært på Sør-Aurdalsheimen og Hedalsheimen med andakt – dette blir godt tatt i mot av de eldre. Ungdomsklubb gjennomføres av frivillige via Øpe hus, Fredagsklubben, Tenko og Salto

Trosopplæringsprosjektet

«Størst av alt» er ivarettatt av Trosopplæringsprosjektet i Valdres Prosti. Helena Wright er ansatt som trosopplæringsmedarbeider i Sør-Valdres med 40 % stilling. Sør-Valdres omfatter sokna i Sør-Aurdal og Etnedal. Hun samarbeider med menighetsrådene og prester om feltarbeidet. Det kontinuerlige arbeidet «i felten» er en grunnpilar i arbeidet. De vedtatte planene er grunnleggende for senere års tildeling av midler og det vil følgelig være et kontinuerlig arbeid å jobbe med planverket. Helena Wright hadde permisjon fra denne stillingen i 2018. Faste etablerte arrangementene gikk likevel sin gang.

Siste helgen i januar inntok

Tårnagentene (småskolelever ved Bagn skule) og englevakter (foreldre som var med) Bagn kyrkje. Dette er et opplegg som starter lørdag og avsluttes søndag med rapportering i gudstjenesten. I august/september er det tid for «Førsteklasses gudstjeneste» som retter seg mot de som nettopp har begynt på skolen. Deretter ble det gudstjenester med utdeling av 4 og 6 årsbok.

Salto og HUK går sin gang, og er knyttet til Hedalen menighet, de holder til i lyse lokaler på Kroken, der de også har grillhytta si.

Korvetten og Øpe Hus i Bagn, som er henholdsvis barne- og ungdomsarbeid i regi av Acta og barn- og unge i Normisjon, har god oppslutning. Videre har kirken samarbeid med korvettlag som er tilsluttet Normisjon med minikorvettlag og ungdomsklubben TenKo i Begnadalen.

Fredagsklubben på Leirskogen engasjerer ungdom 10-18 år og holder til i grendahuset på Leirskogen.

I trosopplæringen er «Kirkerottene» blitt et begrep – det har vært arrangert Kirkerotttekino flere ganger i Sør-Aurdal. Fredag 7. september tok i underkant av 100 små og store hjertelig imot «Kirkerottene og kattunge» et dukketeater i Begnadalen kirke.

Takket være mye frivillig innsats, har vi også i år greid å videreføre arbeidet på samme nivå som før, og det kan se ut som om at de sentrale trosopplæringsmidlene gjør det mulig å drive et systematisk barne- og ungdomsarbeid i alle menigheter.

Konfirmantåret starter i september og fortsetter til konfirmasjonsdagen i mai/juni. Opplegget er lagt opp slik at alle konfirmantene i Sør-Aurdal møtes første gang til Pilegrimsvandring en lørdag tidlig i september. De går fra «Island» til Reinli stavkirke— med Berit Bang Thorsrud som vandringsleder. I 2018 var det så dårlig vær at selve vandringen ble redusert og mesteparten av opplegget ble gjennomført i kapellet. Men selve gudstjenesten ble likevel avholdt i Reinli stavkyrkje.

Videre undervisning er lagt opp til å samle alle på søndagssamlinger som varer i 5 timer inkludert lunsj. Samlingene ble i 2018 gjennomført i Begnadalen og Reinli annenhver gang, av praktiske årsaker. Konfirmantene samles også i mindre grupper hjemme hos frivillige i

menigheten for «samtale i sofaen» 3 kvelder i løpet av undervisningsåret.

Utover dette er konfirmantene med på leir i Håkonshall på Lillehammer og de deltar på fasteaksjonen ved å gå med bøsser i alle sokn. I 2018 samlet konfirmantene inn kr 25.278,-

Tusen takk til alle de frivillige som hjelper oss til å holde dette opplegget i gang!

Hvert år avholder Hamar bispedømme **ungdomsting** der hver menighet kan sende delegater. I 2018 stilte, fra Sør-Aurdal, Hans Ole Grimsrud.

Fagdager for kirkelig tilsatte i Hamar bispedømme arrangeres hvert 3. år. Det er Hamar bispømeråd, Hamar bispekontor og Hamar kirkevergelag som samarbeider om dette. Fagdage i 2018 samlet 360 ansatte i kirken i vårt bispedømme, og de aller fleste ansatte i Sør-Aurdal kirkelige fellesråd var deltakere på dette arrangementet.

Begnadalen barnekor består av barn fra Hedalen og Begnadalen, og drives av Anders kantor og en frivillig medhjelper. Therese Viken Brenden overtok som frivillig medhjelper i 2018, og har vært en god støtte for kantor i dette arbeidet.

Høring om ny kirkeordning: Alle sokneråd og fellesrådet svarte på høringen som hadde frist før jul. Det var til denne høringen invitert til samling i Sør-Aurdal for hele Valdres, der vi fikk en gjennomgang av høringen av tidligere kirkeverge på Gjøvik, Dag Landmark

Vi takker alle frivillige i menighetene våre som på en eller annen måte har hjulpet til, dere er verdifulle!

Takk til de ansatte Sør-Aurdal kirkelige fellesråd vil benytte anledningen til å takke de ansatte og prestene for godt utført arbeid også i 2018. Tusen takk!

Bagn, 19. mars 2019
Liv Barbro Veimodet, kirkeverge

17. mai i Sør-Aurdal

Foto: Rune Larheim

Foto: Rune Larheim

Foto: Grethe Stensrud

Vi blar i arkivet

v/Bjørg Ingrid

Begndalen, 1959

Begndalens menighetsråd blir titt og ofte overrasket med gaver til kirken. Fra vår kjære prost Hveem har vi mottatt en stor og vakker kalk i sølv, som skal brukes i den nye kirken. Vi vil da her i Menighetsbladet få takke prost Hveem for den store gave. Dette vil bli et varig minne om ham i Begndalen.

Vi er også blitt overrasket med flere store gaver. Fra Begndalen-Hedalen skogeierlag har vi mottatt en sjekk på kr. 1500,- som står til menighetsrådets disposisjon. En syklubb i Tollefsrud har gitt to store alterstaker, en misjonsforening i Tollefsrud har gitt en disk, alt er i sølv. En annen syklubb i Tollefsrud vil gi vinkanne, en barneforening samler til dåpskanne, Garthus har samlet inn til dåpsfat. Alt skal være i sølv.

For alle disse store gaver vil vi her i Menighetsbladet få uttrykke vår hjerteligste takk.

Planene til den nye kirken er nå godkjent av kommunestyret og videresendt til godkjenning av prest, prost, Stiftsdireksjon til Kirkedepartementet.

*For Begndalens menighetsråd
Ellef G. Grimsrud*

Prosesjonskors i Bagn, 1999

Endelig har vi fått prosesjonskors i Bagn også! I Hedalen og Begndalen har de det allerede.

For omtrent fire år siden fikk soknepresten en ide som han la fram for daværende sokneråd: Hva om vi i Bagn også skaffet oss prosesjonskors? Soknerådet tente på ideen, og en lang prosess ble satt i gang.

Sissel Albrigtsen Bakke ble forespurt om hun ville tegne noen forslag, og det ville hun. Forslagene ble vurdert nøye: det var svært viktig at korset passet til resten av kirkeinteriøret. Valget ble gjort, og så tok et nytt sokneråd over.

Erik O. Røang i Reinli driver som treskjærer, og han tok på seg jobben med å skjære ut korset; både formen og utsmykningen. Han brukte furu med innslag av bjørk. Foten er av et tyngre treslag fra sydligere breddegrader. Det er et latinsk kors med kløvermønster, lik korset på altertavla.

Så overtok Sissel igjen, nå for å male det. Hun arbeidet svært grundig for å få fargene så nøyaktige som mulig i forhold til kirkeinteriøret. Det er jo temmelig mange år siden kirkerommet ble malt, så det var ingen lett oppgave å blande fargene riktig.

Og nå er prosesjonskorset på plass i koret. Sissel og Erik har gjort en fantastisk flott jobb. Når du ser det vil du kjenne igjen mange motiver fra kirkerommet: bl.a. søylene, acantusrankene, fargene og korsmotivet fra altertavla.

Det ble tatt i bruk for første gang under konfirmasjonen 30. mai, men innvielsen av prosesjonskorset foregikk 13. juni.

Bjørg Ingrid

Våre konfirmanter har deltatt på samtalegudstjenester nå i mai. Dette er en del av avslutningen på konfirmantåret, og konfirmantene jobber selv med innholdet i gudstjenesten.

Her er noen bilder fra samtalegudstjenestene i Hedalen og Reinli.

Foto: Arne G. Perlestenbakken

Foto: Randi Fremgaard

Merkedager i livet

BAGN

Døpte:

21.04.19 Ellinor Marie Silberg Ensink

12.05.19 Max Karlsgot

Gravferdshandling:

14.05.19 Ingrid Juvkam

LEIRSKOGEN

Dåp:

22.04.19 Even Skaran-Lindskog

Gravferdshandling:

17.04.19 Sigurd Sørboen

REINLI

Gravferdshandling:

12.04.19 Trygve Muldbakken

BEGNADALEN

Gravferdshandling:

10.05.19 Kjellaug Åsvestad

HEDALEN

Døpte:

18.04.19 Lukas Smedhaugen Smith

21.04.19 Eline Ildjarnstad Jordet

Gravferdshandlinger:

28.05.19 Mekkel Lie

29.05.19 Maria Bakke

Vi oppfordrer leserne til å bidra med stoff eller tips om aktuelle saker. Frist for innlevering er 9. September.

FRILUFTS- GUDSTJENESTE

Velkommen til friluftsgudstjeneste på Vatneberget i Hedalen.

Søndag **21. juli kl. 12.00**, ved prest Signe Kvåle.

Kjør inn Feskidalsvegen og følg skilting. Kirkekaffe. Ta med stol og kopp.

Hedalen menighetsråd

KIRKEROTTENE KOMMER TIL BEGNADALEN KIRKE

Har du hørt om kirkerottene? De heter Vesle og Fredo og de har vært hos oss før - **NÅ KOMMER DE IGJEN!!**

Vi vet at Vesle og Fredo har veldig lyst til at akkurat DU skal komme. Du får se og høre hvordan de har det, og hva de er opptatt av. I år heter forestillingen: Kirkerottene og Leamus.

Håper vi ser DEG!

Tid og sted:

Torsdag 19. september kl. 1730 i Begnadalen kirke– Gratis inngang

Vi ønsker barn fra 3 - 99 år velkommen til rottefest og kirkerotte-teater.

Fest for frivillige i Begnadalen menighet. Takk for den gode innsatsen dere gjør for menigheten. Hilsen Begnadalen menighetsråd.

Hvert år setter vi ut slike skilt på gravsteder der vi ikke har registrert fester, men som tydelig fortsatt pyntes.

Finder du dette ved graven du steller ber vi om at du legger skiltet ned og ringer kirkekontoret på oppgitt nummer.

Det er viktig at du ikke tar med deg skiltet, men lar dette ligge ved graven. Så plukker vi det opp. Takk for hjelpen!

Den som steller denne grava bes ta kontakt med kirkevergen, Tlf. 61 34 85 80

Velkommen til kyrkje

16. juni, Treenighetssøndag

Luk 24, 45-48 Tilgivelse for folkeslagene
Ingen gudstenester i Sør-Aurdal

23. juni, 2. søndag i treenighetstiden

Joh 3, 1-13 Jesus og Nikodemus
Bagn kyrkje kl. 11.00: Gudsteneste. Signe Kvåle. Takkoffer til Frelsesarmeen, Fagernes

Hedalen stavkirke kl. 13.00: Gudsteneste.
Signe Kvåle. 50 års konfirmantene deltar.
Takkoffer til Stabburshella

30. juni, 3. søndag i treenighetstiden

Mark 10, 13-16 Jesus og barna
Reinli stavkyrkje kl. 11.00: Gudsteneste.
Vikarprest.

Reinli stavkyrkje kl. 19.00: Pilegrimsmesse.
Anne Hilde Øigarden.

7. juli, 4. søndag i treenighetstiden

Matt 9, 35-38 Høsten er stor
Veståskapellet kl. 11.00: Gudsteneste.
Signe Kvåle. Takkoffer til kapellet.

14. juli, 5. søndag i treenighetstiden

Matt 18, 12-18 Sau på villspor; bror som synder
Bergatn, Bagn kl. 11.00: Friluftsgudsteneste.
Vikarprest.

21. juli, Aposteldagen/

6. søndag i treenighetstiden

Mark 3, 13-19 Jesus kaller de tolv
Vatneberget, Hedalen kl. 12.00:
Friluftsgudsteneste. Signe Kvåle.

28. juli, 7. søndag i treenighetstiden

Mark 5, 25-34 Hun som rørte ved Jesu kappe
Veståskapellet kl. 11.00: Gudsteneste.
Signe Kvåle. Takkoffer til kapellet.

29. juli, Olavsdagen/ Olsok

Luk 22, 24-27 Hersker eller tjener
Reinli stavkyrkje kl. 19.00: Olsokmesse. Signe
Kvåle. Takkoffer til Misjonsprosjektet i Nepal.

4. august, 8. søndag i treenighetstiden

Mark 12, 28-34 Du skal elske Gud og din neste
Hedalen stavkirke kl. 11.00: Gudsteneste.
Signe Kvåle. Takkoffer til Kirkens Bymisjon

11. august, 9. søndag i treenighetstiden

Luk 6, 36-42 Døm ikke
Bagn kyrkje kl. 11.00: Gudsteneste. Vikar-
prest. Takkoffer til ACTA – barn og unge i
Normisjon

18. august, 10. søndag i treenighetstiden

Mark 11, 25-26 Far tilgir som dere
Reinli stavkyrkje kl. 11.00: Gudsteneste.
Vikarprest. Takkoffer til Menighetsbladet i
Sør-Aurdal

25. august, 11. søndag i treenighetstiden

Joh 8, 31-36 Virkelig fri
Begnadalen kirke kl. 11.00: Gudsteneste.
Vikarprest. Takkoffer til Normisjonsprosjektet
i Nepal

1. september,

12. søndag i treenighetstiden

Joh 4, 27-30. 39-43 Kvinnen som vitnet
Leirskogen kyrkje kl. 11.00: Gudsteneste.
Vikarprest. Utdeling av 4 års bok.
Konfirmantpresentasjon.
Takkoffer til Menighetsbladet i Sør-Aurdal

Hedalen stavkirke kl. 18.00: Kveldsmesse.
Signe Kvåle. Takkoffer til HUK

8. september,

13. søndag i treenighetstiden

Joh 15, 13-17 Jeg har satt dere til å bære frukt
Veståskapellet kl. 12.00: Tomasmesse.
Signe Kvåle. Takkoffer til kapellet.

15. september, Vingårdssøndag/

14. søndag i treenighetstiden

Matt 19, 27-30 Forsakelse og lønn
Bagn kyrkje kl. 11.00: Gudsteneste. Signe
Kvåle. Utdeling av 6 års bok for Bagn og
Reinli sokn. Konfirmantpresentasjon for Bagn
sokn. Takkoffer til Konfirmantarbeidet i Bagn
sokn

20. september, Fredag

Begnadalen kirke kl. 18.00: Jaktmesse.
Signe Kvåle. Takkoffer til Begnadalen menighet

22. september,

15. søndag i treenighetstiden

Joh 15, 9-12 Som jeg har elsket dere
Hedalen stavkirke kl. 11.00: Gudsteneste.
Signe Kvåle. Utdeling av 4 og 6 års bok.
Konfirmantpresentasjon.
Takkoffer til Konfirmantarbeidet i menigheten

Reinli kapell kl. 18.00: Kveldsmesse.

Vikarprest. Konfirmantpresentasjon. Takkoffer
til Konfirmantarbeidet i Sør-Aurdal

29. september,

16. søndag i treenighetstiden

Matt 11, 16-19 Likegyldighet og visdom
Ingen gudstenester i Sør-Aurdal

6. oktober, 17. søndag i treenighetstiden

Mark 5, 35-43 Jesus vekker opp Jairus datter
Hedalen stavkirke kl. 11.00: Gudsteneste.
Signe Kvåle. Takkoffer til Sjømannskirken

Bagn kyrkje kl. 18.00: Kveldsmesse. Signe
Kvåle. Takkoffer til Det norske misjonsselskap

13. oktober,

18. søndag i treenighetstiden

Mark 1, 40-45 Den spedalske mannen
Reinli kapell kl. 11.00: Gudsteneste.
Utdeling av 4 års bok. Vikarprest. Takkoffer til
Frelsesarmeen

Begnadalen kirke kl. 13.00: Gudsteneste.
Signe Kvåle. Utdeling av 4 og 6 års bok.
Konfirmant presentasjon. Takkoffer til TV-
aksjonen CARE

Det tas forbehold om at gudstjenes-
telisten kan endres. Følg med i avisa
Valdres og nettsidene i kommunen.

MENIGHETSBLAD FOR SØR-AURDAL

Utgjevar: Sør-Aurdal kyrkjelege
fellesråd

Redaksjon:

Signe Elisabeth Kvåle
Liv Barbro Veimodet
Toril Grønhaug

Bagn: Bjørg Ingrid Brenno
Leirskogen: Mikael Sørbøen
Reinli: Rune Larheim
Hedalen: Eldor Bråthen

Menighetsbladets kontonummer:
2320 17 79723

VIPPS: 114107

Trykk: Land Trykkeri AS

*Vi ønsker våre
lesere en riktig
god sommer!*

